

Obsedno stanje na Češkem - O socijalnem zavarovanju

Čehoslovaška vlada bila prisiljena k najstrožjim odredbam, da napravi mir v sudetskih pokrajinah. — Obsedno stanje v osmerih mestih, a se utegne razširiti na celo državo. — Evropa skuša ugotoviti Hitlerjeve načrte.

Praga, Čehoslovaška. — Iz zivane demonstracije in temu sledeči krvavi poboji so se pojavili v Sudetih, kjer prebivajo češki Nemci, tako naraščajočemu številu, odkar je imel Hitler svoj izjavalni govor v ponedeljek zvečer, da je bila čehoslovaška vlada prisiljena, ukreniti najstrožje odredbe, s katerimi more razpolagati, namreč, da je proglašila nad kraji, ki so pokazali najbolj razburkan značaj, obsedno stanje. Do torka večera je bilo to odredjeno za osem obmejnih mest, a pričakovalo se je, da se bo odredba raztegnila nad vsa sudetska pokrajina in morebiti celo nad celo državo.

Povoda za to proglas je imela vlada več kot dovolj. Namiri so se namreč v svo naglici množili in v njih je bilo ubitih v enem dnevu šest oseb, oziroma celo osem kakor nekatera poročila trdijo. Z upravnostjo zato vlada sumi, da prihajajo hujšaki preko meje iz Nemčije z izrazitim namenom, da izzovejo nemire in poboje ter bi s tem nudili Hitlerju povod, da pride s svojo oboroženo silo "delat mir", kar bi bržkone pomenilo konec Čehoslovaške.

Z obsednim stanjem in s prekim sodom, ki je s tem v zvezi, bi vladi olajšano delo pri vzdrževanju reda, ker bi imela pri tem vojaštvo v pomoč. Obsedno stanje pomeni, da vojaštvo prevzame v roke policijsko in orožniško službo, kjer ti varnostni organi niso kos svoji nalogi. Istočasno je izdana prepoved, da se ne smejo vršiti nikakršne zborovanja civilnega prebivalstva. Kjer je situacija prav nevarna, je ljudstvu celo zabranjen izhod na ulico, izjemski po nujnih opravkih; in v tem slučaju ne smete biti na cesti skupaj več kakor dve osebi. Kdor pa med tem časom zagreši kake izgrede ali izvrši kak zločin, je postavljen pred "preki sod", namreč pred vojaško sodišče. Pri tem ni nikakršne dolgovazne obravnave, marveč mora biti ta končana v najkasneje treh dneh, na kar sledi obsodba na smrt, ako je izrednih slučajih se ta obsodba lahko onilji na večletni zapor.

Med tem, ko se Čehoslovaška na ta način trudi, da prepreči povod za oboroženo vmešavanje od zunaj, se pa v evropskih prstolih Hitlerjev govor v vseh podrobnostih razmotriva. Diplomati skušajo ugotoviti, kak pomen je Hitler zavi v svoje besede. Po večini vlada mnenje, da je Evropa vsaj trenutno varna, da Hitler ne bo začel divjati. Njegov govor, dasi skrajno izjavalen in žaljiv za druge države, ni namreč izražal ničesar, kar bi pomenilo takojšnjo nevarnost. S sigurnostjo se zato domneva, da ima Hitler namen, se v na prejšnji državi Evropi na višku negotove nervoznosti, meneč, da bo na ta način najlažje iz-

VEČ VE KOT UČENJAKI

Trdi, da zna ugotoviti spol otroka pred rojstvom.

Rim, Italija. — Skozi tisoč letja se razni učenjaki že trudijo, da bi iznašli kak način za ugotovitev pred rojstvom, kakšnega spola bo otrok, a brez vsakega uspeha doslej. V tem jih torej znatno prekaša neki navadni kmet, po imenu Luigi Schiappacasse, živeč v Liguriji, ako je resnica, kar on sam trdi. Pravi namreč, da s skoraj popolno sigurnostjo lahko ugotovi spol otroka pred rojstvom. V to svrhu se poslužuje neke palčice, katero drži tako, da prosto visi nad iztegnjeno roko bodoče matere; iz tega, v katero smer palčica niha, razbere spol otroka. Nihanje palčice je povzročeno od živčne reakcije matere. Palčica je otla in napolnjena z neko snovjo, ki pa je moževa skrivnost in je ne izda. Pravi, da se je med 40 slučajih samo v treh zmotil, in še to v začetku, ko še ni bil izurjen.

RAZBURJIV DOGODEK V TRGOVINI

Evanston, Ill. — V tukajšnji Lord's department trgovini so imeli zadnji ponedeljek razburljiv dogodek. Neki B. Hart, star 32 let, je skušal pri blagajni vnovičiti ček za \$81.30. Menil je, da mu bodo kar na lepem izplačali. Ko pa je vodstvo podjetja pričelo ček preizkušati, je Hart popustil vse in pobegnil. Med tem, ko je v gneči skušal priti k izhodu, sta prispela v lokal dva policista. Eden od njih je oddal strel, ne da bi kaj meril. Razumljivo je, da je pok spravil množice v strah, a policistu samemu pa je strel povzročil neprijetno presenečenje: Kropla se je namreč odbila ter priletela nazaj nanj in ga ranila v koleno. Drugi policist pa je med tem Harta ujel.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

ŠVICA SE RESNO PRAVLJA

Bern, Švica. — Boječ se, da bi ne bila napadena, kljub svoji nevtralnosti, je Švica začela zadnji ponedeljek z vso resnostjo utrjevati svojo severno mejo proti Nemčiji. Poslala je tja vojaška ojačenja in obenem podminirala tam z dinamitom železniške proge in ceste, da jih lahko v slučaju nevarnosti razstreli.

KRIŽEM SVETA

Metz, Francija. — V obmejnem pasu v Nemčiji so začeli naziti strogo kontrolirati civilno prebivalstvo. Vsakdo je dobil tam posebno izkaznico, ki jo mora vedno pri sebi nositi. Kdor je količjak sumljiv, te izkaznice ni dobil.

Belgrad, Jugoslavija. — Tukajšnji uradni krogi so označili ponedeljkov Hitlerjev govor kot "zelo agresiven", vendar ne smatrajo, da bi se ukinila nemško-češka pogajanja. Izražajo se tudi, da bo v morebitni vojni Jugoslavija ostala nevtralna, izjemši, ako bo tudi Ogrska napadla Čehoslovaško.

Kopenhagen, Danska. — Med drugimi manjšimi državami, ki so pričele utrjevati svoje meje, da se obranijo vpadu, je tudi Danska. Kralj Kristijan je odložil odhod na počitnice zaradi napete evropske situacije.

UJEL SE V LASTNO SMRTNO PAST

Chicago, Ill. — V svoji delavnici za popraviljanje avtomobilov na 2439 No. Halsted st. je 57 letni Max Meinel nastavljal puško tako, da je merila na zadnja vrata, in petelina v vsak večer zvezal z vrati, da bi se sprožil, ako bi kak vlomilec odprl vrata. Zjutraj, predno je vstopil, je vsakokrat zvezlo prekinilo. Zadnji ponedeljek zjutraj pa je na to pozabil; odprl je vrata in ubila ga je njegova lastna krogla.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

PRED PRE-UREDIVIJO

Iz strahu pred "utopijami" namerava vlada izboljšati zakon o socijalni zavarovalnici.

Washington, D. C. — Ameriška vlada s predsednikom Rooseveltom na čelu je resno vznemirjena vsled številnih sistemov in načrtov, za starostno pokojnino, ki jih razne osebnosti skušajo s pomočjo ljudstva uzakoniti. Kljub temu pa, da se ti načrti zdijo vladi fantastični, mora vendar priznati, da se čimdalje več ljudi zavzema za nje, in zdi se ji zato potrebno, da od svoje strani napravi protikorak. V to svrhu namerava predsednik, kakor se poroča, predložiti prihodnjemu kongresu daleko sežna izboljšanja k obstoječemu zakonu o socijalni zavarovalnici. Med drugim bo predlog, naj se začne starostna pokojnina plačevati že 1940, namesto 1942, kakor zdaj določeno, in najmanjša starostna pokojnina naj se zviša od \$10 na \$30 na mesec.

Med "utopijami", ki delajo vladi skrbi, je predvsem znani Townsendov načrt za \$200 na mesec pokojnine. Dasi časopisje ne kako ignorira ta načrt, se vendar trdi, da zadobiva čimdalje več pristašev, tudi med kongresniki. Drugi tak načrt je "\$30 na teden", ki ga je iznašla Kalifornija in ki bo o njem v novembru tudi glasovalo.

SODNIK SE STRINJAL Z OBTOŽENKO

Chicago, Ill. — Na prometno sodišče je bila pozvana zaradi prehitre vožnje neka Miss Lee Helmer, 1332 W. 72nd Pl., stara 31 let. Obtoženka je izjavila, da ni kriva, češ, da s svojim avtomobilom sploh prehitro voziti ne more. Sodnik se je strinjal z njo in jo oprostil, ko je izvedel, kake vrste avto ima: Avto, s katerim se vozi Miss Helmer, je bil namreč izdelan v letu 1921.

Iz Jugoslavije

Številni delamrzneži in klateži razburjajo mirno prebivalstvo v okolici Škofje Loke na Gorenjskem. — Tragičen konec mladega delavca Kosa iz Krašnje. — Smrt na kosa. — Druge vesti iz domovine.

Tatovi in razbojniki že trohnelo. Spravili so ga v Lučine nad Škofjo Loko, 22. avg. — Lansko leto je bilo po naših lepih vseh vse polno večjih in manjših tatvin. Ko so potem orožniki prav energično nastopili, je bil nekaj mesecev mir pred tatovi. Pretekli teden so pa tatovi zopet stopili v "akcijo". V sredo zvečer je bilo vlomljeno v hišo Cankarja Jak. na Planini, vlomilec je v spovednem kozolcu vzel 4 m. dolg tram in z njim upognil mrežo v okno, ter skozi odprtino prišel v shrambo. Pobral je nekaj slanine. Z mesarico ga je gospodinja prepadla, ko je ravno tedaj vstajala.

Naslednjo noč je bilo vlomljeno v trgovino Martina Martinciča v Lučah, tudi tu skozi okno in vrata. Tat je pobral 500 din denarja, skoro ves tobak, kar ga je bilo v zalogi in več drugih stvari iz trgovine in gostilne.

Isto noč so tatovi vlomili pri posestniku p. d. Skrbinetu v Lavrovcu. Vlomilec je prišel skozi večna vrata v družinsko sobo. Gospodarja, ki je ležal pri peči na klopi, je zbudil ropot. Ko je tat stopil v hišo in zapazil gospodarja, je zavpil: "Stoj, pucaču!" Gospodar je skočil proti njemu, toda medtem je tat že dvakrat sprožil samokres. Strel niso zadeli. Tedaj je razbojnik udaril gospodarja s sekuro po obrazu, nato pa še za vrat. Ko je gospodar v nezavesti ležal na tleh, mu je zadal še več drugih ran, nato pa pobral denar 1800 din in izginil. Dekla, ki je spala na drugem koncu hiše, je slišala ropot in vpitje ter je letela klicat sosedo, ki so 15 minut oddaljeni. Razbojnika seveda že ni bilo nikjer več. Ljudje so šli po zdravnika in po duhovnika. Ranjenec je kmaj ostal pri življenju.

Očividno je neka zveza med vsemi temi tatvinami.

Odšel od doma, a se ni več povrnil

Lukovica, 18. avg. — V manj kot enem letu imamo prebivalci Črnega grabna že tretji dogodek, ki nas je presinil z grozo. Kruta usoda je zahtevala novo žrtev v osebi samskega delavca 35 letnega Ignacija Kosa iz Krašnje. Nedavni teden je delal v Lukovici pri novi stavbi, kjer se je spril z neko osebo kateri je ba je grozil z rovačo. Poklicani orožniki so ga aretirali ter ga po zaslišanju izpustili. Od tedaj je Kos nekam izginil. Brat v Gradišču, h kateremu je Nacé navadno zahajal, je menil, da je v Krašnji pri svoji sestri. Te dni pa ga je našel posestnik Capuder iz Prapreč obšenega v gozdiču blizu Lukovice. Truplo je bilo kakor prislunjeno k drevesu, tako da se je skoro dotikalo tal ter je

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

DENARNE POŠILJATVE

odpravljamo po dnevnem kurzu in so dostavljene prejemnikom brez vsakega odbitka na dom potom pošte. Včeraj so bile naše cene:

V. Jugoslavijo:	Din:	V Italijo:	Lir:
\$ 2.55	100	\$ 6.50	100
\$ 5.00	200	\$ 12.25	200
\$ 7.20	300	\$ 30.00	500
\$ 10.00	420	\$ 57.00	1000
\$ 11.65	500	\$ 112.50	2000
\$ 23.00	1000	\$ 167.50	3000

Pri večjih svotah poseben popust

Za izplačila v dolarjih:

Za \$ 5.00 pošljite	\$ 5.75
Za \$ 10.00 pošljite	\$ 10.85
Za \$ 25.00 pošljite	\$ 26.00

Vsa pisma pošljite na:

JOHN JERICHER
1849 West Cermak Road
CHICAGO, ILL.

Množice ljudstva so napolnile zadnji teden Fifth ave. v New Yorku, ko je bilo v mrtvaškem sprevodu prepeljano truplo pokojnega kardinala Hayesa v katedralo sv. Patricija, kjer je bilo nato položeno v grobnico. Kakor že poročano, je kardinal umrl med spanjem vsled stčne kapi.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski
list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevo po praznikih.

Izhaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

The first and the Oldest Slovene
Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina	Subscription
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrť leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanada in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrť leta 1.75	For three months 1.75
Poslaniški številka 3c	Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti deposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrťke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Malo pregleda

Politične razmere na svetu izgledajo, kakor vulkanične gore, iz katerih prihajajo čudna predznamenja pričakovanih izbruhov. Kaj bodo začeli ti vulkani bruhati iz sebe — je vprašanje. Še večje vprašanje, kje se začne bruhanje najprej?

Prebivalci, ki bivajo v bližinah vulkanov imajo gotovo skušnje iz preteklosti. Kadar v okolici v zemlji bobni, kadar se iz vulkaničnih žrel valijo gotovi soparni izpuhi, podobni oblakom in dimu, tedaj prebivalci vedo, da se dogajajo v vulkanu dogodki, da se nabira takoimenovana lava, ki bo začela vsak čas prihajati na dan in se bo pričela valiti iz žrela. Ob takih slučajih so na redu potresi, i. t. d.

Skoro podobno, le seveda v drugi obliki poteka na svetu politično življenje. Posebno v političnem kotlu Evrope neprestano vre. Kakor v vulkanu. In iz preteklosti vemo, da je iz tega vulkana prikipel kaj pogosto splošen mednarodni nesporazum, iz katerega so se izcimile vojne. Pred takimi dogodki smo videli prav slična znamenja, kakor zdaj v sodobni Evropi, ki so jim v vsakem takem slučaju sledile krvave vojne. Ta znamenja so bila: Splošen mednarodni nesporazum, splošno oboroževanje, želja po osvajanju, itd. In danes, kaj se godi v Evropi? Evropske velesile se oborožujejo vse križem, v zraku, na vodi in na suhem. Čemu? Za mir? Kaj še! To so priprave za vojno.

Evropa je obžalovanja vredna. Zdi se, da se na zapadu Evrope dogaja isto, kar se je pred tisoč leti v Sredozemlju, ko so skoro podobne politične razmere ucinile najprvo grško, za to rimljansko in pozneje bizantinsko civilizacijo. Kdo ve, če niso to zaključne igre sodobne zapadne civilizacije?

V zadnji svetovni vojni je bil svet mnenja, da je bila to poslednja vojna. Veliki Wilson je govoril, da je bil tedaj boj, da se konča vojne za vedno. Kaj bi rekel Wilson danes, ko bi bil živ? Tako je. Račune delati v naprej je nevarna reč. Malokdaj se uresniči. Wilsonova doba je minula. Velikemu demokratu Wilsonu so sledili veliki diktatorji — tirani kot Mussolini, Stalin in Hitler. Mesto bivših cesarjev in kraljev, stoje zdaj ti narodom na vratu in jih vodijo in tirajo v silno nevarno bodočnost. Kam jih bodo privedli? Kmalu bomo videli. O nesrečni svet.

Wilson je zaupal v duh demokracije. Zaupal je v ljudsko razsodnost. Mislil je, ljudstvo je preveč odprto, da bi sledilo vse čase tiranom. Pa se je zmotil. Celo socialisti in komunisti v Rusiji in Nemčiji se dajo slepo voditi tiranom in nasilnikom. Pa ne, da se dajo samo voditi, pripravljeni so preleviti kri za te tirane in za njihovo nasilno politiko. Evo, kako se da zavoditi svet.

Kaj bo? V Evropi baš te dni vse stoji pri puškah in kanonih. Evropa se ni ničesar naučila. Od leta 1918, pa do zdaj je bil le kratek odmor. Zda se vračajo nazaj na isti oder in kar se godi zadnje mesece, tedne in dni je to samo pričakovanje, kedaj se dvigne na tem odru zavesa in pred nami bo zopet tekla kri, bo zopet divjala krvava vojna. Nesrečni svet!

Taka slika se nudi pogledu na sodobni svet.

Med Lewisom in Martinom traja že več mesecev hud boj za nadvlado v uniji avtnih delavcev. Oba sta borca in nepopustljiva. Težko je soditi še zdaj, kdo bo podlegel. John Lewis, je star preizkušen borec. Namazan in navit z vsemi političnimi žabami. Homer Martin je pa inteligenten mož, rojen v Marionu, Illinois, v premožnem distriktu, kjer je že večkrat tekla kri v času stavk in hudih delavskih bojev. V tem se je utrdil njegov značaj. Opazovalci pravijo, da stojita Lewis in Martin nasproti eden drugemu, kakor tiger in panter. Martin je bil preje pastor baptistovske sekte. Je ognjevit in zelo sposoben govornik. Za seboj ima burno zgodovino v delavskih organizacijah, ko je bil organizator v Kansasu, pozneje v Illinoisu in drugih krajih. Spretno je prišel na krmilo v CIO gibanju v organizaciji avtnih delavcev. To organizacijo hoče napraviti za nekako svojo domeno, ki bi ji vladal in bi jo rabil v delavskem svetu kot veliko organizira-

no moč. Lewisu se pa to ne dopade in vodi po svojih pristaših proti njemu boj. Lewis bi se ga rad znebil, toda slednji se upira in zgleda, da bo padlo še mnogo besed in očitkov med njima. Tako je vedno. Organizacija se gradi, potem je pa boj, kdo bo sedel na vrhu...

Zgleda, da bo politična mašina demokratske stranke pri prihodnjem zasedanju v kongresu in senatu hudo razdvojena. Razne čistke, kakor pravijo zdaj kampanjam proti raznim kandidatom, ki jih administracija ne odobrava, bodo pustile za seboj zle posledice. Zastopniki v obeh zbornicah, ki bodo kakor zgleda izvoljeni proti volji administracije, ne bodo navdušeni za sodelovanje z administracijo. Tako bo v lastnih vrstah mnogo nasprotovanj in nerod in nesoglasje bo v lastni hiši demokratske stranke. Posledice bodo vodile do poraza leta 1940. To je sicer vredno obžalovanja. Znamenja, ki se pojavljajo, kažejo natančno v to smer.

KAJ JE NOVEGA V CHICAGO?

Chicago, Ill.

Letošnje leto je za Chicago in okolico zelo mokro leto. Včasih jo vprasne dež, kar po dvakrat trikrat na dan. Malo je pa dni zadnje čase, da bi ne deževalo. Dojem se na jugu pritožujejo da je suša, se v naši okolici radi tega ne moremo pritoževati. Za razne priredilke kot je koruza, ki potrebuje vsaj proti jeseni ko zori nekoliko suhega vremena, je že skoro preveč mokrote. Koruzno zrno je v preveč mokrem letu puho in ni kleno, kakor bi moralo biti. Da pa nam ne bo kdo predbacival, češ, kaj se pa vi tam sredi velike Chicago na koruzo razumete, jo mahimo raje k drugim predmetom.

V cerkvi sv. Štefana se vrši ta teden tridnevna ali štiri-deset-urna pobožnost čiščenja Presv. Eucharistije. Vsak večer se začne pobožnost ob 7 uri zvečer. V četrtek večer bo slovesen sklep pobožnosti. Rojaki se vabljajo, da se pobožnosti udeležijo.

Jesen je že skoro tukaj. Zda bomo dali zopet slovo raznim parkom in gozdnim rezervacijam, kamor smo zahajali skozi leto na razne izlete in bomo začeli pripravljati razne prireditve in predstave v dvoranih. Prihodnje nedeljo dne 18. septembra se bo vršila v šolski dvorani sv. Štefana prva taka prireditev in sicer koncert mladeniške godbe fare sv. Štefana. Mladeniče uri v godbi zadnje čase posebni kapelniki, ki je baše fante tako izmuštrali, da igrajo, da se vse privzdiguje. Pravijo, da se naša godba gre že lahko kosat s samo slavno dunajsko godbo, če jim kdo pot plača na Dunaj in nazaj. Tako imamo chicanjani vsaj nekaj, nakar lahko s ponosom pokažemo. Da bodo naši fantje pa v bodoče še bolj pihali na svoje instrumente, je pa treba, da jim chicanjani damo malo korajže prihodnjo nedeljo s tem, da se bomo v velikem številu udeležili njihovega koncerta. Pridimo na koncert v največjem

številu, ki mogoče.

V kratkem bomo imeli v naši župniji sv. Štefana tudi letni bazar. Tudi tu bo treba našega zanimanja, da bo imela fara kaj uspeha. Po drugih farah z uspehom kažejo na svoje prireditve. V Jolietu pravijo, da so napravili z bazarjem kar štiri tavitze. Kaj pa mi v Chicago? Bomo li za drugimi zaostajali? Nikakor ne. Tudi mi se pokažimo, da smo še na svetu, pa ne samo za to, da bi travo tlačili, ampak da tudi kaj napravimo, kadar se h kakemu delu spravimo. Trepje ne pozabite farnege bazarja, ki bo pravočasno oglašen.

Grodje že vozijo v Chicago od vseh vetrov. Sladkega, kislastega, belega, rudečega, itd. Kljub temu da letos cesar in financ ministri ljudem nagajajo, ga bodo marsikje le tudi prešali. Zakaj bi se pa ljudje vedno kislili držali, ko se da pa iz grozdja napraviti taka žavba, da človeku kar obraz z veseljem namaže.

Na bolniški listi se nahajajo: Mrs. Jennie Bogolin, Mr. Anton Skjflanc, Mr. Steve Pappež, Mr. John Ozbolt, Jr., Mr. John Marković, Mr. in Mrs. Charles Medic, Mr. Jožef Zihlerle, Mr. John Kosmach in Mr. Joe Rozich. — Želimo vsem skrajšnega zdravlja.

PISMO SLOV. MISIJONARJA V INDIJI

Raghabpur, Indija.

Dragi rojaki v Ameriki: — Razmere me silijo, da se obrnem na Vas s posebno prošnjo. Kakor morda že iz "Bengalskega Misijonarja" veste, zidam v Ragapurju novo šolo. Dosedanja ni ustrezala svojemu namenu. Bila je premajhna in raztresena na tri prostore. Trpel je pouk in ugled šole. Zaradi pomanjkanja prostora nismo mogli sprejeti več kot 10 do 15 dečkov na hrano in stanovanje. — Kaj je to za tolikšno okrožje! Na skupne duhovne vaje ni bilo misliti. Za predstave in druge skupne prireditve, ki so duša uspešne misijonske propagan-

de, ni bilo prostora.

Zato sem se v zaupanju na božjo pomoč lotil dela. Načrte je napravil misijonar-arhitekt P. Geeraert. Postavili smo že dva in pol metra globoke temelje in dvignili železno betonsko ogrado za zgradbo, ki bo dolga 37, široka pa 21 metrov. Prostorov bo imela 12 in veliko dvorano v sredi.

Toda — brez Vaše pomoči ne bo šlo! Temelji so postavljeni, vrata in okna bomo naročili te dni, a železno ogrado je zija: kje je opeka, apno in pesek, cement in še sto in sto drugih stvari, ki jih bo še treba nabaviti in plačati. Znesek, ki se ga je posrečilo zagotoviti, se bliža hitremu koncu, delo pa je nedokončano. Treba bo tudi še mnogo zemlje prekopati in nasipati, preden bo šola urejena, ne da bi govoril o opravi, za katero še nimamo niti pare kredita...

A z božjo in Vašo pomočjo bo šlo! Prosim Vas, zainteresirajte za zadevo naše dobre prijatelje, ki so nam dozdaj še zmeraj z veseljem stali ob strani. Potreba je velika!

Da boste še bolj prepričani o izrednem pomenu šole, ki jo leto za letom izpopolnjujemo, naj zapišem besede, ki so o ragapurski šoli zapisane na najvišjih upravnih mestih bengalske vlade. En nadzornik je napisal, da ragapurska šola opravljala kulturno delo v "zamenjarijem okrožju". Drugi nadzornik je 12. januarja letošnjega leta na višje mesto poročal, da je to "vzorna šola v tem oddaljenem kraju, daleč proč od metropole". — Indija se probuja in povzroča vedno večjo pažnjo obrtni vzgoji. Ko je pred kratkim obiskal Ragapur, je nadzornik zopet poročal, da je "posebno oboležje te šole da poleg splošne naučne vzgoje deli tudi obrtno vzgojo v tkanju in raznih ročnih delih. Tako je prav!"

Kot vidite, ima šola ugled. Rabi pa še malo več sredstev. Poleg velike kulturne misije opravlja predvsem izredno misijonsko propagandno nalogo in približuje tisti dan, ko bo Bengalija Kristusova. Zato se ne bojimo stopiti pred Vas s srčno prošnjo: Pomagajte!

Iskreno Vas pozdravljam in se priporočam v molitev, Vaš v Kristusu hvaležni

S. Puderžaj, S. J. bengalski misijonar.
Naslov: S. Puderžaj S. J. Catholic Mission Raghabpur, Boral P.O. 24—Parganas India

ZANIMIVO PISMO CHICAGSKE SLOVENCKE IZ STAREGA KRAJA (Piše: Mary Blaj) Borovnica Jugoslavija (Dalje)

Iz Domžal sem šla v Mengeš na obisk k moji prijateljici Minčetovi Urški, sedaj žena nadučitelja Smole-ta. Na vso moč je bila prijazno pri njih prebivati; g. in ga. Smole imata pa že tako prijazne otročke, lepe in lepega značaja in vedenja. S prijateljsko Urško sva si imele pač dosti povedati, me

je tudi vzela malo naokrog, da sem si tudi Mengeš ogledala in jej! kako lepo cerkev imajo Mengešani, lahko so ponosni na njo. Tudi Wahtarjevega očeta njih sinove ter družine sem obiskala. Oni imajo tri hčere v Chicagu in veš Mary, očka so bili kar hudi ker nisi tudi Ti prišla. Potolazila sem jih, da prideš v par letih, in jih prosila, da naj se le drže pri zdravju in moči, da Te počakajo. Reki so: rad bi Micko in vse rad vidu, seveda bom se počaku če bo moč. Ko sem se od Mengeš poslovila sem pa šla v Kranj obiskati nečaka g. kaplana Franc Blaja, ki je vodja deškega zavoda v Kranju, in dasi šele pet let kaplan že nosi naslov vikarja. Odrčgal se je od obilnega dela za celi dan da je teta iz Ameriki razkazal ves Kranj. Ze deški zavod sam, več sto let staro splotje, s prastarimi podobami na stenah, ki so ustanovitelji zavoda, poznejšimi škofi, ki so tam stanovali je bil dovolj zanimiv za pogledati. Dalje župna cerkev, ki je posvečena s. Kancijanju, s. Kancijanili in s. Protu, ki so bili mučeni pri Ogleju. Zidana je v Gotskem stilu in je bila l. 1934. prenovljena. Napravljen je bil tedaj za glavni oltar nastavek ki se tako nad tabernakelom, v primeru zlatega "škrinice" dviguje kvišku da stropa, kot tabernakel — simbol katoliške cerkve. Letošnje leto je pa bil napravljen tudi nastavek za Marijin oltar. To je zopet nekaj krasnega, kar še nisem videla. Pred dolbino v zidu, kjer so vrsto za vrsto električne luči in kadar je ves oltar razsvetljen, je nekaj krasnega. Načrte je bil naredil arhitekt prof. Vurnik iz Ljubljane. Tudi grobova F. Prešerna in S. Jenkota sem videla na Kranjskem pokopališču. — Slovo od Kranja in nečaka, g. Blaja je bilo prisrčno vendar voščili smo si "na svidenje", ker g. kaplan je izrazil, da bi rad kedaj obiskal Ameriko in strice.

Po večdnevni odsotnosti od doma, bilo je potrebno, da sem zopet prebila teden dni pri ateku in mami in se pripravila za romanje na sv. Goro pri Gorici. Dne 28. avgusta je šlo 60 ljudi iz Borovniške fare na to romanje. Udeležila sta se za tudi oba č. gospe župnik in kaplan. Pridružila sem se jim, še jaz in ni mi žal. Joj! kako je bilo lepo. Nas je bilo dva avtobusa, pa vendar zaradi nizkih kolon pri Bistriškem gradu, morali smo se do Bistre peljati z vozovi, ker avtobus ne more skozi tiste kolone. Ko smo se zbirali ob 7 uri zjutraj pred cerkvijo, je začel pa dež padati. Pa — bili smo korajžni nihče se ga ni ustrašil, nekateri, med njimi gospod župnik niti dežnika niso hoteli odpreti. Do Bistre smo se peljali prav po romarsko, a iz Bistre dalje v avtobusih pa bolj po Amerikansko. Na meji na Rakeku so nas res še prav uljudno spustili naprej, brez kakerega večjega pregledovanja. V Poštojni smo se ustavili v farni cerkvi, kjer so č. g. kaplan dsi (Dalje na 3. str.)

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

Uspeh cerkvenega bazarja v Jolietu

Joliet, Ill. — Cerkevni bazar sv. Jožefa, ki je trajal teden dni se je izborno obnesel, prinesel je nad \$4,000.00 čistega, kar je za te kritične čase prav lep uspeh, za jolietške Slovence pa častni dokaz, da ljubijo svojo farno cerkev in isto poživljajo radi podpirajo. Le tako naprej.

To in ono iz Clevelanda

Cleveland, Ohio. — Slovenska poroka se je vršila v cerkvi Marije Vnebovzete v Collinwoodu. Poročila sta se Mr. Frank Tomažič in Mrs. Rosalija Kozar. Bilo srečno. — Državljanška šola se prične v ponedeljek 3. oktobra v javni knjižnici na 55. cesti in St. Clair ave. Tisti, ki še nimajo državljanškega papirja se naj požurijo, da si 1. septembra pridobijo. — Zadnji petek je preminul rojak Louis Zupančič, star 44 let, rodom iz St. Vida pri Stični. Pogreb je imel v oskrbi pogrebni zavod g. Antona Grdine. — V bolnišnico je morala te dni Mrs. Jennie Znidaršič, ki stanuje na 7210 Hecker ave. Želimo ji skorajšnjega okrevanja. — Iz bolnišnice se je vrnil na svoj dom rojak Mr. Joseph Jemec.

Kaj je novega med Calumetčani?

Calumet, Mich. — Bivši Calumetčan, ki je bival zadnja leta v Beloitu, Wis. Mr. Matt Sečen je umrl, tako so dobili sporočilo tukajšnji njegovi sorodniki in znanci. — Poročila se je Vera Grahek, nečakinja pokojnega Dr. Jos. Graheka, z Al McLeonom iz Washingtona. Poročil se je tudi Jakob Grahek, knjižničar z Virginijo Wright. Bilo srečno! — Na Calumet poročajo, da je dospelo že grozdje in se ga že par železniških voz razpečali.

Mr. Barbič se igra sejo

Cleveland, Ohio. — (Od našega posebnega poročevalca): Zadnji teden sem bral Barbičev dopis v Prosveti. Francelj se mi zdi na las podoben šolarčkom ko skačejo ob prostem času okrog šole in se igrajo šolo in druge stvari. Francelj pa skače v Prosveti in se igra sejo. V eni vrsti predlaga, v drugi podpira, v tretji pa sprejme. Tako je treba! Tam kjer je Francelj sam, je vse sprejeto, kjer je pa le še kdo, je pa drugače, ker potem je že nekaj pameti zraven. A. J.

Poroka v Jolietu

Joliet, Ill. — V cerkvi sv. Jožefa sta se poročila te dni ženin William Pavletich, z nevesto Jožefino Horvath. Nevesta je hčerka dobroznane družine Mr. in Mrs. Horvath iz Lockporta. Poročne obrede je izvršil domaći preč. g. župnik M. J. Butala. Bilo srečno!

"TARZAN NEUSTRAŠEN"

(41)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Odločen je bil sedaj Tarzan, da na vsak način pomaga belim jetnikom, pa magari če tudi pri tem sam izgubi svoje življenje. Kakšnega posebnega načrta ni mogel delati, ker ni videl položaja. Toda, hotel je skozi džunglo kolikor so mu dale moči, kajti divjaška naselbina je bila še vedno precej daleč.

Tarzana še ni bilo blizu, ko so divji črni vojaki privabili do naselbine Zambah obsega Dr. Brooks. Kot električna iskra je delovala novica, da je ugrabljen žrtve zopet v njihovih rokah. Po pretekli komaj nekaj minut, je bila cela naselbina na nogah in z divjim kričanjem so sprejeli ujetnika.

Najbolj vesel tega dogodka je bil seveda poglavar in čarovnik Kagundo. Ustavil se je pod drevesi pred malikom in začel: "Poslušajte! Zopet imamo nazaj ujetnika, katerega nam je ugrabil gozdni vrag Tarzan, katerega moč je sedaj zlomljena in jaz, Kagundo, sem prerokoval, da zmagamo nad gozdnim vragom!"

Komaj je bil čarovnik Kagundo izpel slavo sam sebi in se povzdigoval pred črniimi divjaki, so se od vrat sem zaslišali močni kriki. Vrata so se s trusnim odprla in skozi nje so prihajali novi ujetniki Mary, Bob in Jeli. Vrata so se zaprla in konec je bilo njihove prostosti!

Pozor! Počez na število poleg naslova in imena. Ako ti je naslovna podoba obneri jo in pomagaj listu!

MODERN COOKERY... CONSTANT HOT WATER... SILENT REFRIGERATION... GAS HEATING
THE PEOPLES GAS LIGHT AND COKE COMPANY

